

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Соціологія туризму»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	242 Туризм ОПП Туризм
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Трудовісність	120 год, 4 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Єгорова Олена, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, сторінка викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/people/yegorova-olena-volodymyrivna Контактні дані: +380500802198, e-mail: olena.yehorova@pdaa.edu.ua , корпус факультету обліку та фінансів ПДАУ, кабінет 13.
Мета вивчення навчальної дисципліни	формування знань і навичок використання методів збору та аналізу соціологічної інформації у сфері туризму.
Компетентності	загальні: ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно. спеціальні (фахові): ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.
Результати навчання	ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
Методи навчання	словесні методи – лекція, пояснення; наочні методи – ілюстрування; практичні методи – вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування); методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів – метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності – роз'яснення мети навчальної дисципліни, оперативний контроль; інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи –

	проектування професійних ситуацій, кейс-метод; комп'ютерні, мультимедійні методи – використання мультимедійних презентацій; методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи письмового контролю – контрольна робота (тестування); методи самоконтролю – самоаналіз.
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Соціологія туризму як галузь соціології. Тема 2. Туризм як соціальне явище. Тема 3. Соціально-демографічні характеристики туристів. Тема 4. Туристична поведінка. Тема 5. Соціологічні дослідження в туризмі. Тема 6. Складання робочих документів соціологічного дослідження. Тема 7. Методи збору даних у соціальних дослідженнях. Тема 8. Зведення даних соціологічного дослідження.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання: розв'язування тестів; виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи (глосарій). Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом - залік. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни наведена в додатку А. Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти наведена в додатку Б.
Політика навчальної дисципліни	Дотримання принципів академічної доброчесності Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами – з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної та наукової діяльності. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти не отримує бали за завдання і повинен виконати його повторно. Списування під час тестування заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Умови відвідування занять Відвідування занять є обов'язковим, окрім здобувачів вищої освіти, які навчаються в асинхронному режимі з застосуванням дистанційних технологій відповідно до Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Полтавському державному аграрному університеті.

	Організація освітнього процесу може здійснюватися за змішаною формою навчання або з використанням технологій дистанційного навчання, що забезпечує можливість реалізувати право здобувачів вищої освіти на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливають відвідування Університету. Не дозволено запізнення на заняття, окрім випадків, пов'язаних з особливими умовами проведення занять під час воєнного стану (повітряні тривоги тощо) або іншими надзвичайними подіями. Оцінювання результатів навчання Усі завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Здобувачі вищої освіти, які навчаються з застосуванням дистанційних технологій, виконують усі передбачені робочою програмою види робіт відповідно до узгодженого з викладачем графіку. Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 %). При тестуванні для проходження кожного тесту дається дві спроби, як результат зараховується краща спроба. Можливості визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті Здобувачі вищої освіти мають право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на навчальних платформах Prometheus, Coursera і т.п.) та/або написання наукових статей, тез доповідей на науково-практичні конференції тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з дисциплін «Основи туризмознавства», «Статистика туризму».
Рекомендовані джерела інформації	Основні 1. Гвоздецька Б., Рюль В., Варга Н. Соціологія: методичні матеріали до самостійної роботи : навчально-методичний посібник для напряму підготовки «054 Соціологія». Ужгород. 2021. 111 с. URL: https://bit.ly/3GppzDN. 2. Соціологія туризму: підручник /М.П.Лукашевич, Ф.Ф.Шандор С.М.Мошак. Київ: Знання, 2015. 303 с. 3. Соціологія: навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко. Київ : ДУТ, 2019. 235 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/l_1868_64391381.pdf.

	Допоміжні 1. Борисова О. В. Спеціалізований туризм. Київ : Кондор, 2020. 360 с. 2. Горлач М., Кремень В., Волович В., Жиленкова І., Романенко М., Сюй Цюань Йо. Соціологія: підручник. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 808 с. 3. Горпинич О. В., Москаленко Л. М. Соціологія Інтернету: навчальний посібник. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2019. 240 с. 4. Кузьменко Т. М. Соціологія: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 320 с. 5. Нестуля О., Нестуля С. Соціологія. Практикум: Модульний варіант. Київ : Центр навчальної літератури. 2020. 272 с. 6. Нечитайло І. Сучасна соціологія освіти. Від соціологічної теорії до освітньої практики. Київ : Кондор. 2019. 296 с. 7. Соціологічні дослідження в молодіжній роботі. Навчально-методичний посібник для фахівців, які працюють з молоддю. Упорядниця: Тілікіна Н. В. Київ : ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2021. 90 с. 8. Титаренко О. О. Соціологія : навч. посібник. Київ : ВД «Дакор», 2020. 210 с. 9. Харченко Н., Паніотто В. Методи опитування. Київ : ВД «Київо-Могилянська академія. 2017. 342 с. 10. Чекотовський Е. В. Статистичні методи на основі Microsoft Excel 2016: навч. посібник. Київ: Знання, 2018. 408 с. Інформаційні ресурси мережі Інтернет 1. Все про туризм: туристична бібліотека. URL: http://tourlib.net/. 2. Всесвітня туристична організація. URL: http://www2.unwto.org/. 3. ГО Український інститут соціальних досліджень імені О.Яременка Київ. URL: http://www.uisr.org.ua/. 4. Інститут соціології НАН України. Київ. URL: https://i-soc.com.ua/ 5. Київський міжнародний інститут соціології. Київ. URL: https://www.kiis.com.ua/. 6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/. 7. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики: URL : https://www.ukrstat.gov.ua/. 8. Соціологічна група «Рейтинг» (Rating Group Ukraine). Київ. URL: http://ratinggroup.ua/. 9. Центр «Соціальний моніторинг». Київ. URL: https://smc.org.ua/. 10. SOCIS – центр соціальних та маркетингових досліджень. Київ URL: http://socis.kiev.ua/ua/. Інформаційні ресурси мережі Інтернет 1. Все про туризм: туристична бібліотека. URL: http://tourlib.net/. 2. Всесвітня туристична організація. URL: http://www2.unwto.org/.
Рік введення	2024

Додаток А

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота		
		Глосарій	Розв'язування тестів	
Тема 1. Соціологія туризму як галузь соціології.	4	3	14	7
Тема 2. Туризм як соціальне явище.	4	3		7
Тема 3. Соціально-демографічні характеристики туристів.	4	3		7
Тема 4. Туристична поведінка.	4	3		21
Тема 5. Соціологічні дослідження в туризмі.	8 (4 + 4)	3	14	11
Тема 6. Складання робочих документів соціологічного дослідження.	8 (4 + 4)	3		11
Тема 7. Методи збору даних у соціальних дослідженнях.	8 (4 + 4)	3		11
Тема 8. Зведення даних соціологічного дослідження.	8 (4 + 4)	3		25
Разом	48	24	28	100

Додаток Б

Критерії та шкала оцінювання виконання вправ на практичних заняттях (за одне завдання)

Бали	Критерії оцінювання
4	Завдання виконано без помилок, висновки розкривають сутність досліджуваних явищ і процесів. Продemonстровано здатність на високому (відмінному) рівні до: – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; – комплексного розв’язування складних професійних задач і проблем у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорій і методів системи наук; – здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал. – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості. – використовувати на практиці знання й розуміння предметної області, базові поняття з теорії туризму, специфіки туристичної діяльності та суміжних наук.
3	Завдання виконано в цілому успішно, без помилок або з незначними помилками, висновки розкривають сутність досліджуваних явищ і процесів, можуть містити незначні неточності. Продemonстровано здатність на достатньо високому (доброму) рівні до: – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; – комплексного розв’язування складних професійних задач і проблем у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорій і методів системи наук; – здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал. – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості. – використовувати на практиці знання й розуміння предметної області, базові поняття з теорії туризму, специфіки туристичної діяльності та суміжних наук.
2	При виконанні завдання та/або у висновках допущена незначна кількість помилок теоретичного, методичного характеру. Продemonстровано здатність на задовільному рівні до: – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; – комплексного розв’язування складних професійних задач і проблем у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорій і методів системи наук; – здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал. – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості. – використовувати на практиці знання й розуміння предметної області, базові поняття з теорії туризму, специфіки туристичної діяльності та суміжних наук.
1	Завдання виконано з системними помилками теоретичного та/або методичного характеру, що мають принципове значення для результатів виконання завдання. Не продemonстровано здатність на задовільному рівні до: – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; – комплексного розв’язування складних професійних задач і проблем у сфері

Бали	Критерії оцінювання
	туризму і рекреації із застосуванням теорій і методів системи наук; – здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал. – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості. – використовувати на практиці знання й розуміння предметної області, базові поняття з теорії туризму, специфіки туристичної діяльності та суміжних наук.
0	Відсутність виконаного завдання або завдання виконано менш ніж на 50%. Допущені принципові помилки, здобувач вищої освіти проявив нездатність без принципових помилок виконувати завдання, не показав оволодіння запланованими компетентностями та результатами навчання.

Критерії та шкала оцінювання складання глосарію (за один глосарій)

Бали	Критерії оцінювання
3	Глосарій ведеться від руки. Включає не менш ніж 15 основних категорій, термінів з однієї теми, що розкривають її головні теоретичні та методичні питання. Матеріал поданий систематизовано, структуровано. Здобувач вищої освіти показав володіння запланованими результатами навчання на відмінному рівні, продемонстрував здатність проведення досліджень на високому рівні. Показані відмінні знання, розуміння предметної області, базові поняття з теорії туризму, специфіки туристичної діяльності та суміжних наук. Продемонстровано здатність на високому (відмінному) рівні до: – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; – здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал. – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
2	Глосарій ведеться від руки. Включає не менш ніж 10 основних категорій, термінів з однієї теми. Матеріал поданий систематизовано, але недостатньо структуровано й не повністю розкриває зміст теми. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими результатами навчання на доброму або задовільному рівні. Показані добрі знання, розуміння предметної області, базові поняття з теорії туризму, специфіки туристичної діяльності та суміжних наук. Продемонстровано здатність на достатньо високому (доброму) рівні до: – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; – здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал. – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
1	Глосарій ведеться від руки або набраний в електронному варіанті, включає менш ніж 10 категорій, термінів з однієї теми,. Зміст глосарію не повністю розкриває тему. Матеріал поданий несистематизовано, неструктуровано. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими результатами

Бали	Критерії оцінювання
	навчання на задовільному рівні. Показані слабкі знання, розуміння предметної області, базові поняття з теорії туризму, специфіки туристичної діяльності та суміжних наук. Продemonстровано здатність на задовільному рівні до: – пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; – здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал. – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
0	Глосарій не розкриває основні категорії теми. Здобувач вищої освіти не проявив володіння запланованими результатами навчання. Або відсутність глосарію.

**Критерії та шкала оцінювання розв’язування тестів (за один тест)
на платформі Moodle у системі дистанційного навчання ПДАУ**

% кількості правильних відповідей	Бали	Критерії оцінювання
90,0-100,0	13-14	Здобувач вищої освіти без помилок або майже без помилок дав відповіді на питання тестів та проявив відмінний рівень оволодіння запланованими результатами навчання.
82,0-89,9	11-12	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів частково з помилками та проявив оволодіння запланованими результатами на дуже доброму рівні.
74,0-81,9	9-10	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів частково з помилками та проявив оволодіння запланованими програмними результатами навчання на доброму рівні.
60,0-73,9	7-8	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів з помилками та проявив оволодіння запланованими результатами навчання на задовільному рівні.
30,0-59,9	4-6	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів з значною кількістю помилок та не проявив на задовільному рівні оволодіння запланованими результатами навчання.
5,0-29,9	1-3	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання здебільшого з помилками та не проявив оволодіння запланованими результатами навчання.
0-4,9	0	Здобувач вищої освіти не оволодів запланованими результатами навчання або не пройшов тестування.